

de tous ses utilisateurs (état, propriétaires, marchés financiers, créanciers, salariés, analystes...) et pas uniquement des actionnaires. Les normes comptables sont alors analysées comme le résultat d'un consensus entre ces différents utilisateurs.

Dans nos sociétés contemporaines, le courant « critique » considère que les marchés financiers représentent le pouvoir dominant. La comptabilité est alors un instrument au service du capitalisme, construit par les dominants pour défendre leurs intérêts et conforter leur domination.

Finalement, les théories « politiques » de la comptabilité expliquent les raisons qui amènent les comptables à faire de la politique. L'approche positiviste comme l'approche critique néomarxiste expliquent pourquoi les acteurs de la comptabilité peuvent être amenés à mettre en œuvre des stratégies de lobbying pour influencer le normalisateur.

Au final, l'absence apparente de référence à la comptabilité dans la campagne présidentielle n'est à notre avis qu'une illusion. Elle ne doit pas faire oublier que comptabilité et politique entretiennent des liens, d'autant plus forts qu'ils ne sont pas explicites. Ces liens entre comptabilité et politique évoluent avec le temps pour se déplacer progressivement du domaine national vers le domaine international. La politique et les politiques peuvent avoir une influence sur les normes comptables et la réglementation de la profession. Il était donc légitime d'interpeller les candidat(e)s à l'élection présidentielle de 2012 sur la conception qu'ils avaient des normes comptables et de leur évolution souhaitable.

Bibliographie:

1. Watts R. L., Zimmerman J.L., « Towards a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards », *The Accounting Review*, 1978.

UDK 657.37

Nick Znak,

Senior Financial Analyst of Talisman Energy,
Calgary, Canada

Дерій М.В.,

к.е.н., ст. викладач кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

NON-FINANCIAL REPORTING BY GRI: EXPERIENCE OF CANADA AND UKRAINE

The purpose of business is directed at the profit or social effect. The purpose of accounting and financial reporting, as required prerequisites for the business, is defined in the Law "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine" (article 3).

They enforce the first goal of entrepreneurship – profit. The question is on the second purpose – social effect. Therefore, there is the necessity for the formation of social accounting and non-financial reporting. Unfortunately, these issues are the "embryonic condition" at the legislative level.

Corporate social responsibility is highly developed in the USA, Canada, the

UK, Europe and Japan. It has been noted by O. A. Grishnova that the Canadian model of corporate social responsibility combines the best elements of the American and European models [3, c. 65].

In Canada, the top 50 companies have been identified in the shaping of social (non-financial) reporting [4]. In comparison, Ukraine only had 35 companies in 2012 reporting on a non-financial basis [1]. The performance indicators of such statements can be compared due to the formation of non-financial reporting by GRI (Global Reporting Initiative), which is the most advanced system of evaluation in this direction (Table 1).

The strengths of evaluation using GRI are as follows: 1). financial reports for the GRI can be measured on a scale of quality from C to A + (C, C +, B, B +, A, A +); 2). have a set of indicators that are chosen by the enterprise; 3). are composed of mandatory and optional parts; 4). make it possible to attract new investors, customers and suppliers.

Table 1

Indicators of non-financial reporting by GRI, which use gas-oil companies in Canada and Ukraine as of 2012

GRI indicators / Показники при формуванні нефінансової звітності за GRI (Глобальна ініціатива звітності)	Talisman Energy Inc. Canada	Concern "Galnaftogas" Ukraine
1. Strategy and Analysis / Стратегія і аналіз (lines / рядки 1.1 -1.2)	+	+
2. Organizational Profile / Характеристика організації (lines / рядки 2.1 -2.10),	+	+
3. Report Parameters / Параметри звіту (lines / рядки 3.1-3.13)	+	3.1-3.12
4. Governance, Commitments, and Engagement (lines / рядки 4.1 -4.17)	+	3.1-3.16
Indicators / Показники результативності:		
1). Economic Performance Indicators / Економічні результативні показники		
- (EC 1-10) – the information for / інформація для:	EC 1, 2	EC 1
• clients / клієнтів		
• suppliers / постачальників	EC 3	-
• employees / співробітників	-	EC 5, 7
• capital suppliers / інвесторів капіталу	EC 6	EC 8
• administration / адміністрації.	-	-
2). Environmental Performance Indicators / Екологічні результативні показники (EN 1-30)	EN 3, 4	EN 2, 4, 5, 6, 7
• raw materials, energy / сировина, енергія		
• water / вода	EN 8	-
• emissions, waste / викиди, відходи	EN 16, 17, 20, 22,	-
• products and services; e. t. c./ продукти та послуги; інше	EN 23, 26	-

<ul style="list-style-type: none"> total expenditures and investments for environmental protection / загальні витрати та інвестиції на природоохоронні заходи 	-	EN 30
3) Social Performance Indicators / Екологічні результати показники <ul style="list-style-type: none"> labor practices and decent work / трудова практика і гідна праця (LA 1-13) 	+	LA 1-3
<ul style="list-style-type: none"> strategy and management (human rights) / стратегія і управління (права людини) (DMA HR: HR 1-9) 	DMA HR	HR 4 , 5, 9
<ul style="list-style-type: none"> society / взаємодія із співтовариством (SO 1-10) 	+	SO 2, 3
<ul style="list-style-type: none"> product responsibility / відповідальність за продукцію (PR 3-9) 	-	PR 3, 5, 6, 8

Note. Done by authors' using the data of corporate responsibility reports [2, 5].

Thus, from Table 2.1. we can conclude that each of the companies aim at developing economic, environmental and social performance. However, they should work on those indicators that are missing when they will issue new non-financial reports. Thus, we believe that the "Galnaftogas" should pay more attention to environmental performance in terms of emissions and waste.

According to the given results, in Ukraine the following steps should be taken: 1). to consider the concept of "social accounting" and not "financial statements" at the law level and form special laws or guidelines for them; 2) to develop the state measures to encourage enterprises of Ukraine to generate non-financial reports; 3) to complete all the non-financial report lines "emissions, waste" at the part of environmental performance indicators for industrial companies. All these measures are necessary to attract foreign investors and for the entrance of Ukraine into the European Union.

Literature:

1. Корпоративна соціальна відповідальність: 2012-2013pp. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gurt.org.ua/articles/17080/>

2. Нефінансовий звіт ПАТ «Концерну Галнафтогаз», 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.galnaftogas.com/php_uploads/data/otherfiles/2012_UKR_GNG_Non_financial_report_web.pdf

3. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А. М. Колот, О. А. Грішнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – с. 64-68

4. Best in class. Corporate social responsibility. Canada [Електронний ресурс]. <http://www.macleans.ca/canada-top-50-socially-responsible-corporations-2013/>

5. Corporate Responsibility Report of Talisman Energy Inc., 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.talisman-energy.com/upload/report_link/21/02/talismanenergy_cr_2012.pdf